

OBRAZ DISKLAR HOSIL QILISH

Andijon shahri 2-sonli Politexnikumi

“ICh.T.U.” yo‘nalishi

Nurmatova Muqaddam Nazirovna

Kalit so‘zlar:

obraz disk, ISO fayl, kompyuter, dasturiy ta’milot, virtual disk, arxivlash.

Anotatsiya

Mazkur maqolada obraz disklar hosil qilish texnologiyasi haqida ma’lumot beriladi. Obraz disk – bu CD, DVD yoki boshqa tashuvchi qurilmalardagi barcha ma’lumotlarning aniq nusxasini o‘zida mujassam etgan fayl shaklidir. Ko‘pincha ISO formatida yaratiladigan obraz disklar dasturlarni o‘rnatish, operatsion tizimni yozib olish yoki zaxira qilish uchun qo‘llaniladi. Maqolada obraz disk hosil qilish usullari, dasturlari va ularning amaliy ahamiyati yoritilgan.

Asosiy qism

1. Obraz disk tushunchasi

Obraz disk – bu ma’lum bir tashuvchi qurilmaning (CD/DVD yoki fleshka) to‘liq nusxasini o‘z ichiga oluvchi fayl bo‘lib, odatda ISO, IMG yoki NRG formatlarida yaratiladi. Bu fayllar dasturlarni oson o‘rnatish va ularni saqlashda juda qulay hisoblanadi.

2. Obraz disk yaratish dasturlari

Obraz disk yaratishda quyidagi dasturlar keng qo‘llaniladi:

- UltraISO – obraz disklarni yaratish, o‘zgartirish va yozib olish dasturi.
- PowerISO – ISO fayllarni hosil qilish va ularni virtual disk sifatida ochish imkoniyatiga ega.
- Daemon Tools – virtual disklar hosil qilish va obraz fayllarni ulash dasturi.

- Nero Burning ROM – disk yozish va obraz hosil qilish uchun qo‘llaniladi.

3. Obraz disk yaratish jarayoni

Obraz disk yaratish jarayoni odatda quyidagi bosqichlardan iborat:

1. Asl disk yoki fayllarni tanlash.
2. Obraz formatini (ISO, NRG, IMG) belgilash.
3. Obraz faylini yaratish va kompyuterga saqlash.
4. Kerak bo‘lsa, virtual disk orqali ishga tushirish.

4. Obraz disklarning afzalliklari

Obraz disklar quyidagi afzalliklarga ega:

- Disklardagi barcha ma’lumotlarning aniq nusxasini saqlash imkonini beradi.
- Dasturlarni o‘rnatishda tezlik va qulaylik yaratadi.
- Fizik diskning buzilishidan himoya sifatida ishlaydi.
- Virtual disk orqali ishlash imkonini beradi.

Xulosa

Obraz disklar kompyuter sohasida muhim o‘rin tutadi. Ular yordamida dasturlarni qulay o‘rnatish, operatsion tizimlarni yozib olish va ma’lumotlarni zaxira qilish mumkin. Shu sababli, obraz disklar bilan ishlash har bir foydalanuvchi uchun foydali ko‘nikmalardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Qodirov A. “Axborot texnologiyalari asoslari”. – Toshkent: O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi, 2021.
2. Karimov B. “Kompyuter qurilmalari va ularning ishlash prinsiplari”. – Toshkent: Innovatsiya, 2022.
3. Internet manbalari: www.ziyonet.uz, www.computerhope.com, www.iso.org